

FÖRSVARSMAKTEN

Naznoush Habashian, Försvarsmaktens Hållbarhetschef

Försvarsmaktens arbete på energi- och klimatområdet

Agenda

- Bakgrund - Försvarsmaktens uppgift
- Försvarssektorns energi- och klimatarbete
  - Uppdrag
  - Utmaningar
  - Möjligheter
- Vägen framåt

VARFÖR FINNS FÖRSVARSMAKTEN?

VI FÖRSVARAR SVERIGE OCH
LANDETS INTRESSEN, VÅR FRIHET
OCH RÄTT ATT LEVA SOM VI
SJÄLVA VÄLJER.

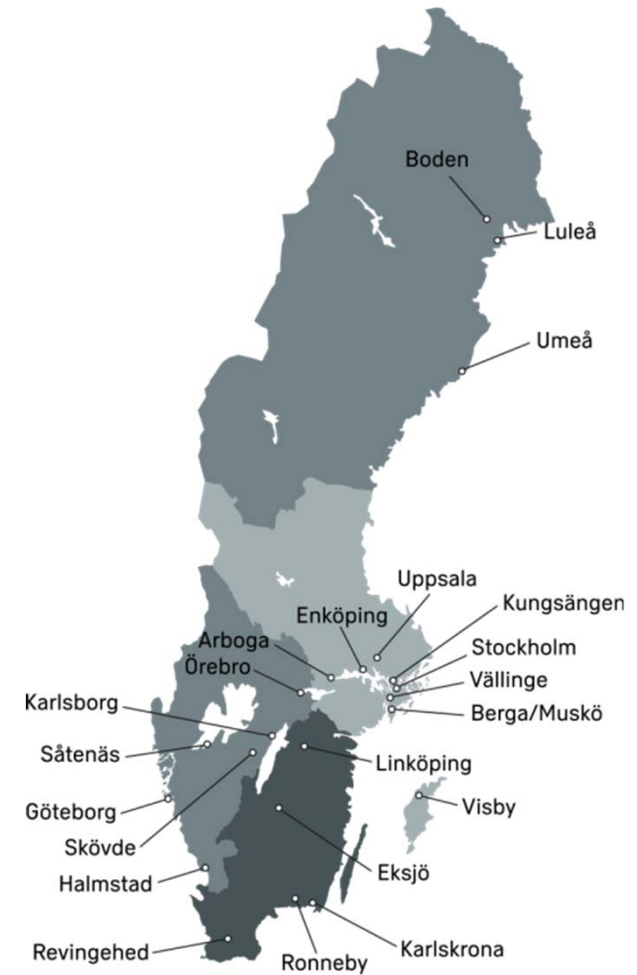
Våra Uppgifter

- Försvara Sverige i händelse av väpnat angrepp.
- Upptäcka och avvisa kränkningar av Sveriges gränser.
- Bistå övriga samhället vid katastrofer som t ex stormar och översvämningar.
- Tillsammans med andra länder bidra till att förebygga och hantera kriser i vår omvärld.

Försvarmaktens miljöarbete

- Försvarmakten ska ta miljöhänsyn i fred
  - Bidra till NMK och Agenda 2030
  - Delta och bidra i internationella miljöarbetet
- Utgår från ISO 14001
- Omfattande och brett miljöarbete
  - Försvarssektorn miljödelegation
  - HKV Hållbarhetssektion
  - Miljösamordnare (Flyg, Armé, Marin)
  - Miljöprövningsenheten
  - Miljöhandläggare på förband
  - Enskild soldat och sjöman

från Globala mål till Försvaretsmaktens mål

Försvarets sektorns inriktningsdokument inom miljöområdet

Försvarets miljösmål:
Energianvändning, Avfallshantering, Miljöhänsyn vid övningar och insats,
Hållbar upphandling och Förorenad mark

”Klimatförändringar, miljöförstöring och ändringar i produktions- och konsumtionsmönster av fossila bränslen är faktorer av stor betydelse för den globala utvecklingen.

Terrorism, svaga stater och gränsöverskridande kriminalitet utgör ett hot mot stabiliteten i många regioner.”

- FM Perspektivstudie 2016-2018

Uppdraget:

”Försvarssektorn ska fortsätta minska sitt fossilberoende. Det är i linje med Sveriges mål om att vara klimatneutralt senast 2045, men sker även av säkerhetspolitiska skäl”.

- Budgetpropositionen 2018

Utmaningar

- **Materielomsättning**
  - Stor fordonsflotta
  - Specifik materiel
  - Lång livstid från utveckling till avveckling
  - Stora investeringskostnader
  - *Konservativ* bransch
- **Byggnadsbestånd**
  - Stora hyresgäster
  - Byggnader från 1600-talet

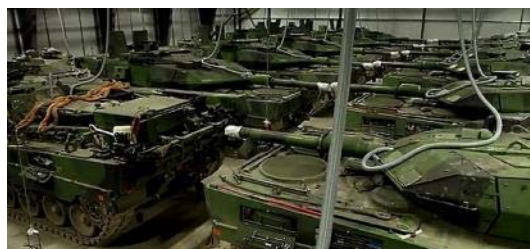
Utmaningar

Beredskap och mobilisering

- Trygg försörjning av drivmedel
  - Produktionskapacitet
- Lagringsförmåga
  - Förrådställning av materiel
  - Tekniska egenskaper

Infrastruktur och logistik

- Befintlig infrastruktur
  - Logistikedjor
- Försörjningstrygghet
  - Tillgång i insats
- Tekniska egenskaper
  - Fungera i befintliga fordon
  - Kyla, lagringsförmåga, brand m.m.

Möjligheter

Mer än en miljöfråga!

→ Force protection

→ Exempel:

→ Logistikkedjan i insats

→ Sårbar och resurskrävande

US Army:

160 miljarder kronor på "Aircondition" i Irak och Afghanistan 2011.
1000 soldater hade till då mist livet i bränslekonvojer.

content.time.com/time/world/article/0,8599,1928899,00.html

TIME Artificial Sweeteners: What Parents Need to Know [READ THE STORY](#)

Taliban Stepping Up Attacks on NATO Supply Convoys

By Tim McGirk / Kabul | Wednesday, Oct. 07, 2009

[f Like](#) [t Tweet](#) [G+1](#) [in Share](#) [Read Later](#)

To supply nearly 100,000 troops in Afghanistan, the U.S. and its Western allies rely on road convoys with dozens of trucks to carry in everything from jet fuel to frozen pizza. But increasingly these convoys are coming under savage attack by the Taliban. And experts say that if the ambushes get worse, it could impair NATO's efforts to keep a supply lifeline running to its troops in forts and camps scattered across the mountainous country.

Often, the death of a private security contractor in Afghanistan goes unheralded; after all, they risk their lives for money, not country. Yet the drivers and guards who ride shotgun on the long convoys snaking over the mountains also suffer heavy casualties. Many have died heroically. Figures released to TIME by NATO showed that from June to September, more than 145 truck drivers and guards were killed in attacks on convoys and 100 vehicles were destroyed.

Gustaf Håkman / AFP / Getty

An Afghan police officer walks past a burning truck after a Taliban attack in the Al Abad area, on the outskirts of Kunduz, on Oct. 2, 2009.

RELATED

Möjligheter

Strategiska fördelar

Force multiplier!

- "Hearts-and-minds"
  - Lokala resurser!

- Försörjningstrygghet
  - Lokalt producerad el
  - Kritiska funktioner
  - AC, Vattenrening

- Taktiska fördelar, materiel
  - Ljudnivåer
  - Värmesignaturer
  - Räckvidd

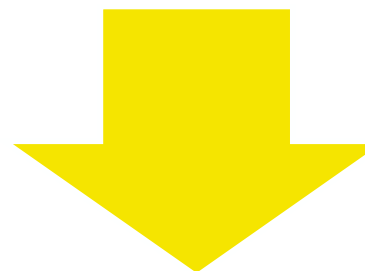

MILITARY
Special forces are getting a stealth motorcycle that's silent and deadly

Möjligheter

Ökad operativ effekt
Större taktisk frihet
Sparar liv och resurser
Miljö och hälsa

Energieffektivisering
Försörjningstrygghet

Försvarssektorns inriktning

Fokusområden inom energi- och klimat:

- Effektivare energianvändning
- Öka andelen av energi från förnybara energikällor och minska beroendet av fossila bränslen
- Minska utsläpp av växthusgaser

FORTIFIKATIONSVERKET

FÖRSVARSMAKTEN

FMV

Fastigheter

- Effektivisering
  - Prioriterat miljömål
  - Öka energieffektiviseringen inom fastighetsbeståndet tillsammans med hyresvärdar
  - Pilotprojekt med energiledningssystem ISO 51000

- Fastigheter
  - 97 % förnyelsebar el
  - 70 % minskat oljeberoende
  - Fossilfri uppvärmning 2020

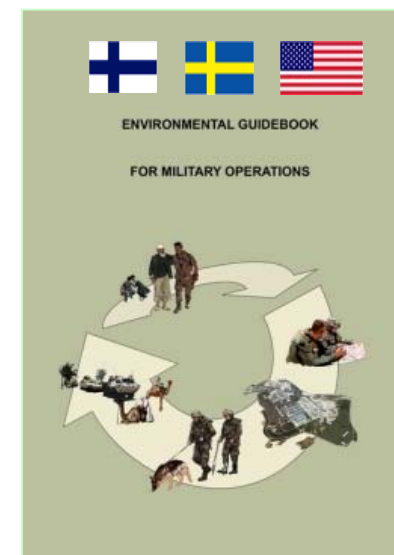
Materiel

- JAS 39 GRIPEN BIOJET
  - 100 % biobränsle våren 2017
- Test och evaluering av biobränslen i fordonssystem
- Materielanskaffning
  - Systemförsörjningsstrategi
  - Välja rätt!

Internationella samarbeten

- FN
- European Defence Agency
  - Energy management
- NATO PfP
  - STANAGS
- USA – SWE – FIN
  - Environmental toolboxes

FÖRSVARSMAKTEN

TACK!

Kontakt: exp-hkv@mil.se